

Wilde Weelde Wereld in Appeltern

Een tuin voor lichtgroen publiek

Na de succesvolle Wilde Weelde Wereld op de Floriade in 2012 kreeg Wilde Weelde gelegenheid om zich te presenteren in de Tuinen van Appeltern, een goede kans om het grote publiek te bereiken. Komende tijd zal er regelmatig verslag gedaan worden van de ontwikkelingen. In deze bijdrage eerst het hoe en waarom.

Tekst en foto's: Emiel Versluis

Nog voor de opening van de Floriade in Venlo in 2012, werd Wilde Weelde benaderd door Ben van Ooijen (Tuinen van Appeltern) met de vraag om eens na te denken over een modeltuin op Appeltern. De Tuinen van Appeltern laten de consument kennis maken met alle stijlen, trends en stromingen die er op tuingebied in Nederland te vinden zijn. Het viel Ben op dat ook de ecologische tuin inmiddels aan een behoorlijke opmars is begonnen en dus niet mocht ontbreken. De succesvolle presentatie op de Floriade werd door veel bezoekers zeer gewaardeerd en bracht de overtuiging bij de vakgroep Wilde Weelde dat een langduriger presentatie op de Tuinen van Appeltern wel eens haalbaar kon zijn. Binnen de

Dankzij de grote stapstenen kun je ook goed naar waterbeestjes kijken

vakgroep bestond al langer de wens om op een vaste plek een voorbeeldtuin te maken om daarmee een groter publiek te bereiken.

Een hele stap

Ontstaan uit Stichting Oase, was Wilde Weelde in eerste instantie een kleine groep vakgenoten die kennis en ervaring met elkaar uitwisselden. Veel leden werkten in alle bescheidenheid in de niche die ecologisch tuinieren heet. Door de maatschappelijke veranderingen ontstaat er echter steeds bredere belangstelling voor ecologisch tuinieren. Grote organisaties als het IVN, KNNV en Vroege Vogels springen hierop in en zelfs de grootste beroepsorganisatie voor hoveniers, de VHG, promoot zijn Levende Tuin als de nieuwe

manier van tuinieren. Bovendien, Wilde Weelde verandert zelf ook, dat merken we ondermeer aan de toename van leden.

Tijd dus voor Wilde Weelde om zichzelf meer te profileren richting de consument, een hele stap voor mensen die vooral vanuit beziening met hun vak bezig zijn. Echter, de schat aan kennis die binnen de vakgroep aanwezig is, staat bij veel andere organisaties nog in de kinderschoenen. We kunnen dus een wezenlijke bijdrage leveren aan oplossingen die de samenleving op dit moment nodig heeft. Wateroverlast, achteruitgang van de biodiversiteit, 'ontgroening' bij kinderen, hittestress, een gezonde leefomgeving, het zijn slechts enkele voorbeelden waar we veel in te bieden

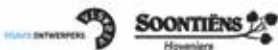
Aanleg: 2013-heden
Oppervlakte: ± 5000 m²
Grondsoort: rivierklei
Locatie: Walstraat 1,
Appeltern

Meer informatie:
www.wildeweelde.nl
www.appeltern.nl

Uitvoering in 2013-2015
i.s.m. De Tuinen van Appeltern

masterplan: Erwin Verhulst
projectcoördinator: Corine Elthuis
hoofd projectbeheering: Martijn van der Lee
projectassistent: Moniek de Bakker
assistent ontwerp: Marjolijn van de Bosch
assistent uitvoering: Gijs van der Palen

hebben. De samenleving moet dan natuurlijk wel weten dat Wilde Weelde bestaat.

Wie is 'de consument'?

Na een grondig onderzoek kunnen we concluderen dat onze doelgroep bestaat uit twee hoofdgroepen: de zogenaamd 'donkergroene' en de 'lichtgroene' mens. De donkergroene, ik denk dat veel Oaselezers zich hierin zullen herkennen, weten wat natuurlijk tuinieren is en zoeken vooral de verdieping en kennis die Wilde Weelde heeft. De lichtgroene mens is echter nog

een leek, die wil best natuurlijker tuinieren, maar weet niet hoe daarmee te beginnen. Daarnaast zijn er natuurlijk nog veel meer nuances groene mensen, die we ook nog moeten overtuigen dat tuinieren in samenwerking met de natuur een rijkere ervaring op kan leveren. Er vanuit gaand dat de donkergroene mens ons wel weet te vinden, concentreren we ons op de lichtgroene consument. En dan komen de Tuinen van Appeltern in zicht, want hier komen jaarlijks duizenden bezoekers die zich oriënteren op de tuinwereld.

In 2013 ging het avontuur van start. Een voorbereidingsgroep heeft een programma van eisen opgesteld en de locatie op Appeltern bepaald. Tijdens een ledenvergadering werden ideeën verzameld en wensen geïnventariseerd. Het ontwerptraject werd opgestart en ons bureau werd gevraagd om het masterplan te maken.

Spiraalakker

Omdat het eerste seizoen van 2013 niet haalbaar bleek om al met uitvoering van het definitieve plan te starten werd besloten om een

Hergebruik van dukdalven voor een brug over de vijver

Dankzij de kleigrond ontwikkelt de tuin zich snel

Met de tijdelijke spiraalakker in het eerste jaar was de toon gezet.

tijdelijke invulling aan het terrein te geven. Als reactie op de intensieve landbouw die achter het terrein plaatsvindt hebben we een plan gemaakt om positieve energie toe te voegen. Drie spiraalvormige banen die ingezaaid werden met verschillende akkerbloemenmengsels van De Bolderik en De Cryudt-Hoeck. Binnen enkele maanden veranderde het grasveld in een bloemenzee. De toon was gezet!

Wat is een echt Wilde Weelde-tuin?

Ondertussen kristalliseerde het programma van eisen uit tot een masterplan. Een behoorlijke opgave omdat de tuin een afspiegeling moest worden van de hele Wilde Weelde. De leden van de vakgroep zijn op veel verschillende terreinen werkzaam en dit wilden we als een palet kunnen presenteren aan de bezoeker. Zo onderscheiden we bijvoorbeeld de particuliere tuin, buurtprojecten, zorginstellingstuinen, speelnatuur, openbaar groen enzovoorts.

Het moest natuurlijk ook een echte Wilde Weelde tuin worden, met daarin duidelijk zichtbaar waar we voor staan. Hoe maak je duidelijk wat samenwerken met de natuur

inhoudt? Hoe laat je de seizoenen zien? De ecosystemen in een tuin? De natuurlijke kringloop? Hergebruik?

Samenwerken

Het uiteindelijke plan werd gepresenteerd aan de leden en een grote meerderheid ging akkoord. Maar toen begon het pas echt. In het najaar van 2013 startte de uitvoering. Er kwam een projectgroep die de regie voert en verschillende werkgroepjes die planonderdelen verder uitwerkten. Een aantal kleinere tuinen in het plan kregen een eigen thema en werden 'geadopteerd' door een of meer Wilde Weelde-leden. Zo kwam er een eetbare tuin, een tuin zonder beperkingen (zorginstellingstuin), een zevenbladtuin en een kleine beestjestuin.

Bijzonder project

De tuin wordt gefaseerd aangelegd, ieder jaar wordt een gedeelte van het plan gerealiseerd. We hopen dit jaar de hoofdropzet te voltooien. Martijn van de Loo van Tuincentrum Soontjens uit Eindhoven coördineert de hele aanleg. Zij hebben tot op heden een enorme bijdrage geleverd in de aanleg waarbij samenge-

werkt wordt met andere leden van de Wilde Weelde.

Het bijzondere van dit project is de samenwerking tussen al die ondernemers. Kennis wordt met elkaar gedeeld en er ontstaat een prachtige tuin vol energie. Die energie begint nu ook over te slaan op de Tuinen van Appeltern. Eerst werden we wel wat vreemd aangekeken door Ben van Ooijen en zijn mensen. Onze aanpak verschilt nogal van wat gebruikelijk is in de hovenierssector en dat valt op. We leggen de hele tuin in eigen beheer aan, alleen het grondwerk wordt in samenwerking met Appeltern geregeld. Ook het onderhoud doen we met onze eigen leden. Dat is opvallend, want alle andere tuinen op Appeltern worden onderhouden door een groep hoveniers van Appeltern. We zijn echter van mening dat onze Wilde Weelde Wereld alleen slaagt als we onze eigen vingers in de klei houden. Het zou wel geweldig zijn als we op termijn de hoveniers van Appeltern zo ver krijgen om ook anders te gaan tuinieren.

Emiel Versluis is bestuurslid van Wilde Weelde en werkzaam bij Vis à Vis Ontwerpers.